

<http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Akademie-ved-Jaka-byla-rodinna-politika-ve-volebnich-programech-510036>

ParlamentníListy.cz, 28. 10. 2017

Akademie věd: Jaká byla rodinná politika ve volebních programech?

28. 10. 2017 17:30

Daňové úlevy pro rodiny s dětmi, změny v sociálních dávkách nebo nedostatky ve službách pro rodiny s dětmi. Nejen těmito tématy rodinné politiky se zabývaly volební programy 12 politických stran, které kandidovaly v říjnových sněmovních volbách. Jsou ale řešení, která nabízejí, dostatečně efektivní?

Foto: Hans Štembera

Popisek: Volič u volební urny, ilustrační foto

Většina stran neřeší rozdíly ve mzdách mužů a žen, nedostatečně se věnuje problémům se zaměstnáváním matek s dětmi a nezavazuje se hledání řešení v problematice dostupnosti předškolní péče. Sledované politické strany kromě Zelených zcela mlčí o roli otců, kteří by se mohli na péči o děti více podílet. Vyplývá to ze zjištění think-tanku **IDEA** při **Národohospodářském ústavu AV ČR**, který v říjnu 2017 vydal další studii v rámci série **IDEA PRO VOLBY 2017**.

Ekonomové mapovali volební programy politických subjektů, které se objevovaly na čelných místech předvolebních průzkumů, a měli po volbách šanci vstoupit do Sněmovny – hnutí ANO, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, ODS, Piráti, Realisté, SPO, STAN, Zelení, Svobodní a TOP 09.

Lepší podmínky pro zaměstnané matky?

Strany se sice shodly, že je potřeba podpořit především pracující rodiče, ne všechny se ale věnovaly zlepšení zaměstnanosti matek s dětmi. Přitom nabídka částečných pracovních úvazků v ČR patří k nejnižší v EU. Češky si vybírají jednu z nejdelších rodičovských dovolených a ženy s pracujícími manžely čelí vysokým efektivním daňovým sazbám. Po návratu na trh práce mají mnohem nižší mzdy než muži. „Problémem rozdílných platů u mužů a žen se většina stran kromě komunistů a Zelených ale nezabývala,“ upozorňuje autorka studie Klára Kalíšková.

Částečné pracovní úvazky, pružnou pracovní dobu, sdílená pracovní místa nebo práci z domova řešili lidovci, komunisté, Realisté, Zelení i TOP 09. Většinou navrhovali určitou formu daňového zvýhodnění flexibilních a zkrácených úvazků.

Všechny politické strany reflektovaly nedostatek mateřských školek a dalších služeb pro předškolní děti – tématu se věnovaly všechny strany kromě KDU-ČSL a Pirátů. S výjimkou Zelených ale žádná strana neuvedla, kdo rozšíření kapacit školek zaplatí a pro jak staré děti by měla být péče zajištěna. Strany podporují různé typy péče o nejmenší děti včetně mikrojeslí (ČSSD, SZ, Realisté), jeslí (KSČM, SPO), dětských skupin (TOP 09, SZ) a agentur na hlídání dětí (Realisté).

Komunisté by rádi znovuzavedli jesle jako zdravotnická zařízení. „Návrh KSČM je vcelku překvapivý a zřejmě veden nostalgií, protože ve společnosti již panuje výrazná shoda, že péči o zdravé děti do věku tří let není potřeba poskytovat pod dohledem zdravotníků,“ komentuje Klára Kalíšková.

Aktivní otcovství – hudba budoucnosti

Otázkou, jak podpořit aktivní otcovství a zvýšit počet otců na rodičovských dovolených, se politické strany nezabývaly. Ve většině programů není o výraznějším zapojení otců do péče ani zmínka. Přitom Česko je na tom v mezinárodním srovnání špatně. Pouze dvě procenta osob na rodičovské tvoří muži, zatímco evropský průměr činí 10 %. Pouze Zelení hovořili o zapojení obou rodičů do výchovy jako o jednom z hlavních úkolů rodinné politiky. Chtějí ho dosáhnout prostřednictvím finančního zvýhodnění střídání na rodičovské dovolené, podporou aktivního otcovství a zavedením otcovské dovolené. „O zapojení otců do péče se zmiňuje i program TOP 09, která naopak odmítá povinnost obou rodičů vystřídat se během rodičovské dovolené,“ uvedla Klára Kalíšková.

Vyšší daňové úlevy – jediné řešení?

Přestože má Česko v Evropské unii druhý nejvyšší podíl výdajů na daňové úlevy pro rodiny, chtěly je všechny strany s výjimkou Pirátů a Svobodných dále zvyšovat. Strany se ale výrazně liší, jakou formou by chtěly rodinám od daňové zátěže ulevit. „Realisté, Zelení a TOP 09 slibují zavedení daňových úlev, které by snížily efektivní zdanění žen a pomohly jim v návratu na trh práce. Naopak ANO, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a SPO navrhuje daňové změny, které by daňovou zátěž snížily jen u prvních vydělávajících, většinou tedy u mužů,“ uvedla autorka studie.

Většina stran řešila změny v sociálních dávkách. Jak k problému strany ve volebních programech přistupovaly? Především tím, jak zastavit zneužívání dávek, se zabývaly ANO, ODS, Svobodní a TOP 09. Piráti chtěli systém zjednodušit. Sociální demokraté slibovali nárok na porodné a přídatky na děti pro rodiny až do 3,5násobku životního minima (v současnosti do 2,7násobku) a zvýšení porodného na 15 000 korun (v současnosti 13 000 pro první a 10 000 pro druhé dítě). SPO požadovalo zavedení valorizace dětských přídatků podle inflace. Naopak Zelení chtěli zavést například plošný nárok na peněžitou pomoc v mateřství, který nebude vázaný na nemocenské pojištění.

Více informací naleznete ve studii [IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika ve volebních programech: přehled a rozbor](#).